

بررسی مقصد جدید باقری و نقش آن در پیشبرد امور دیپلماسی کشور

رهبر انقلاب اسلامی در حکمی علی باقری را به عضویت در شورای راهبردی روابط خارجی منصوب کردند. به این بهانه ساختار این شورا و نقش آن در پیشبرد امور دیپلماسی کشور را بررسی کردیم.

به گزارش سایت خبری پرسون، خراسان نوشت: رهبر انقلاب روز گذشته در حکمی علی باقری سرپرست سه ماهه وزارت امور خارجه را به عنوان عضو شورای راهبردی روابط خارجی منصوب کردند. شورای راهبردی روابط خارجی ۱۸ سال سن دارد و در سال ۱۳۸۵ همزمان با دولت اول احمدی نژاد با حکم رهبر انقلاب تاسیس شد. از همان شروع تاسیس و گرایش اعضای اولیه آن این ظن را ایجاد کرد که فلسفه ایجاد چنین شورایی کمک به سیاست خارجی دولتی است که سیاست تهاجمی دارد و چندان به ریزه کاری های این حوزه توجه نداشته یا تجربه ندارد.

رئیس شورا از همان ۱۸ سال قبل کمال خرازی وزیر امور خارجه دولت های اصلاح طلب خاتمی است و علی اکبر ولایتی وزیر اسبق امور خارجه دولت های هاشمی، علی شمخانی وزیر دفاع دولت های اصلاح طلب خاتمی، محمد شریعتمداری وزیر بازرگانی دولت های اصلاحات و محمدحسین طارمی سفیر پیشین ایران در چین و عربستان اعضای اولیه آن را تشکیل می دادند.

در واقع شورای راهبردی روابط خارجی اتاق فکر و نهاد مشورتی رهبری با رویکردی راهبردی در حوزه روابط خارجی است و با هدف نقش آفرینی در تصمیم گیری های کلان، نشان دادن افق های نو در روابط خارجی، بهره مندی از نظرات نخبگان و تدوین شاخص ها در جهت نیل به اهداف سند چشم انداز کشور تشکیل شد، به صورت اجمالی وظیفه شورا «تهیه راهبردها و سیاست ها و راهکارهایی است که جمهوری اسلامی را در سیاست خارجی به نتایج مطلوب برساند» و «ایجاد هماهنگی بیشتر در کلیه فعالیت ها در عرصه روابط خارجی» است.

ساختار شورای راهبردی

اعضای شورا و رئیسش را رهبری تعیین می کند و هم اکنون هم علاوه بر کمال خرازی که رئیس شورا است، سعید جلیلی (دبیر سابق شورای عالی امنیت ملی)، ابراهیم شیبانی (رئیس کل بانک مرکزی در دولت های هشتم و نهم)، محمدحسین طارمی، سید مهدی مصطفوی اهری (رئیس سابق سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی)، سید یحیی رحیم صفوی (مشاور و دستیار عالی فرمانده کل قوا) و سورنا ستاری (معاون علم و فناوری دولت روحانی) در این شورا عضو هستند و علی باقری معاون سیاسی وزارت خارجه دولت رئیسی و سرپرست وزارت خارجه در سه ماه اخیر جدیدترین عضو آن محسوب می شود. شورای راهبردی سیاست خارجی همچنین چهار کمیسیون تخصصی هم دارد که تدوین راهبردها در کمیسیون های چهارگانه صورت می گیرد. ساختار کمیسیون ها به شرح زیر است:

کمیسیون سیاسی به ریاست سعید جلیلی

کمیسیون اقتصادی به ریاست ابراهیم شیبانی

کمیسیون دفاعی-امنیتی به ریاست سرلشکر سید یحیی رحیم صفوی

کمیسیون فرهنگی به ریاست سید مهدی مصطفوی

و کمیسیون علم و فناوری به ریاست سورنا ستاری

در کنار این چهار کمیسیون شورا رکن دیگری به نام دبیرخانه دارد که عهده دار تکمیل چرخه کارشناسی و تهیه پیش نویس مصوبات شورا و نیز پشتیبانی علمی، پژوهشی و خدماتی مناسب از شورا و کمیسیون های آن بوده و ریاست دبیرخانه شورا نیز بر عهده سید عباس عراقچی، وزیر خارجه دولت پزشکیان است.

موقعیت جالب باقری و عراقچی

علی باقری جدیدترین عضو شورای راهبردی، دیپلمات ۵۷ ساله زاده شمال تهران است که اولین بار مردم با نامش در مذاکرات هسته ای زمان احمدی نژاد و جلیلی آشنا شدند، جایی که باقری به عنوان معاون جلیلی مذاکره می کرد و در رسانه ها توضیح می داد. او در دوران ریاست رئیسی بر قوه قضاییه معاون بین الملل اش شد و با حضور رئیسی در پاستور به عنوان معاون سیاسی امیرعبداللهیان وزیر خارجه دولت سیزدهم منصوب شد، هرچند همان زمان شایع بود که رئیسی، باقری را برای وزارت خارجه بر امیرعبداللهیان ترجیح می داده اما نتوانسته تایید مقامات عالی را بگیرد. باقری در سه سال گذشته علاوه بر معاون سیاسی، مذاکره کننده ارشد هسته ای هم بود، گرچه مذاکرات هسته ای در همان جایی که خرداد ۱۴۰۰ با حضور عراقچی متوقف شده بود، باقی مانده است.

با سقوط بالگرد رئیس جمهور و وزیر خارجه در ۱۳۰ اردیبهشت سال جاری، علی باقری از ۳۱ اردیبهشت تا ۳۱ مرداد با حکم محمد مخبر سرپرست ریاست جمهوری، سرپرست وزارت خارجه و با انتخاب عباس عراقچی به عنوان وزیر خارجه دولت چهاردهم، جای خود را به وی داد و از روز گذشته نیز با حکم رهبری باید به شورای راهبردی روابط خارجی برود. یک موقعیت جالب برای باقری و عراقچی ایجاد شده، عراقچی در وزارت خارجه وزیر است و باقری معاون سیاسی وی و در شورای راهبردی، باقری با حکم رهبری عضو شورا است و عراقچی با حکم کمال خرازی دبیر شورا.